

IMOLA

Integrált **MOKKA2**, **ODR2** és **OLA**

Vándorgyűlés – Szombathely, 2008 július 25.

Monguz – MTA SZTAKI konzorcium

Forró pontok, követelmények I.

- Tiszta, átlátható helyzetet teremteni
 - MOKKA Egyesület, OSZK, Szállító, Könyvtárak, Minisztérium
 - Kinek mi a joga/kötelessége?
 - Milyen problémával kihez kell fordulni?
 - Mennyi idő múlva kapok választ?
 - Átláthatóság (nyilvános szerződések, hibák naplózása, kezelése stb. -> MOKKA honlapra)
 - Számonkérhetőség (statisztikák, SLA szerződések)

Forró pontok, követelmények II.

- MOKKA/ODR - könyvtárak kommunikációja
 - Rendszerfüggetlen, nyílt interfészek
 - Nemzetközi szabványok alapján
 - Kérdés-válasz protokoll
 - Automatizált működés
 - Könyvtár azonosítás ne IP cím alapján
- Web-es tesztelés/ellenőrzés/statisztikák
- Duplumszűrés továbbfejlesztése

Forró pontok, követelmények III.

- Sebesség
 - A tagok rekordjai a lehető leghamarabb jelenjenek meg
- Adatbázis és alkalmazások elválasztása
 - Párhuzamosan fejleszthetőek
 - Könnyen bővíthető új országos szolgáltatásokkal
 - Több partner is bevonható (fejlesztés, üzemeltetés)

Forró pontok, követelmények IV.

- Fejlesztés és üzemeltetés elválasztása
 - Dokumentáltság
- Dedikált szerver/szerverek
- Üzembiztonság, rendelkezésre állás
 - 365x24 órás szolgáltatás
 - diagnosztikai-felügyeleti rendszer
 - reakcióidő vállalása
 - SLA üzemeltetési szerződés

Forró pontok, követelmények V.

- Versenyhelyzet, esélyegyenlőség
 - Egyes tagkönyvtárak ne kerüljenek hátrányba (lásd. ODR finanszírozás)
- Könyvtári Intézet
 - Olvasót a középpontba!
 - Web2/Könyvtár2 lehetőségek kiaknázása

Kérdések

- Kell-e új MOKKA, vagy „foltozzuk” a régit?
- Elosztott vagy központosított rendszer?
- Egy adatbázis, vagy külön-külön adatbázisok az országos szolgáltatásokhoz?
- Két szint helyett több szint?

Kell-e új MOKKA, vagy „foltozzuk” a régit?

- 10+ éves történet, *nem teljes* a siker
- A felhasználható szoftver eszközök sokat fejlődtek, újak jelentek meg
- Rengeteg tapasztalat
 - MOKKA jelenlegi szállító, ILS szállítók, könyvtárak körében
- Később lesz-e forrás erre a célra?
Ha 10 év múlva lesz forrás, akkor 20+ éves lesz a jelenlegi technológia

TIOP/TÁMOP! ITT A LEHETŐSÉG!

Elosztott vagy központosított?

- Ne döntsük el a kérdést!
- Építsünk hibrid, transzparens rendszert
- **HIBRID**
 - OAI-alapú központosított katalógus és
 - z39.50 -alapú elosztott virtuális katalógus egyben (ld. MOKKA-R)
 - Használjuk ki mindkét módszer előnyét
- **TRANSPARENS**
 - Mindezt rejtjük el az alkalmazások elől, „Kifelé” központosított katalógusként látszódjon

Egy adatbázis, vagy több?

- Több adatbázis?
 - Szigetszerű fejlesztések
 - Az adatbázis-építés problémái mindenütt előjönnek, sokszorozódnak
- Legyen egy adatbázis (hibrid, transzparens)
- Erre épüljenek az országos szolgáltatások (akár több helyen az országban)

Építsünk Országos Virtuális könyvtárat!

Két szint helyett több szint?

- Most két szint van
 - MOKKA/ODR katalógus
 - Tagkönyvtárak katalógusai
- Ehelyett legalább 3 szint
 - IMOLA adatbázis (MOKKA/ODR)
 - Térségi, megyei, regionális, szakmai stb. közös katalógusok szintje (TIOP-1.2.3)
 - Könyvtárak szintje
- Példa több szintű közös katalógusra:
MOKKA-R és HUNKAT

A modell néhány előnye

- A tagkönyvtárak informatikai adottságaihoz igazodik
 - begyűjtés, ha ez nem megy
 - online lekérdezés, ha ez sem megy
 - betöltés
- Az országos szolgáltatások felé transzparens
- Épít a „kisebb” közös katalógusokra
- A tagok rekordjai azonnal megjelennek!

MOKKA működés – vázlat I.

- MOKKA szolgáltatási pont
 - Web-es felület
 - MOKKA Z39.50 szerver
- Alapja: transzparens, hibrid adatbázis
- Automatizált, független folyamatok
 - OAI-PMH/Z39.50 begyűjtés -> a rekord azonnal kereshető!!!
 - Duplum és minőség-ellenőrzés
 - Értesítések e-mailben és Web-en

MOKKA működés – vázlat II.

- Akiket nem lehet begyűjteni
 - Valós időben, Z39.50 protokollon kérdezzük le
 - Online duplum-szűrés, minőség-ellenőrzés
- A többieknél
 - automatizált feltöltés, amíg OAI-PMH vagy Z39.50 kompatibilisek lesznek
- Kétszintű duplum ellenőrzés: online/offline
 - azonnal bekerülnek a rekordok

MOKKA működés – vázlat III.

- Keresés a MOKKA-ban
 - Virtuális rekordok (választhatóan mű szinttel)
 - Kapcsolódó rekordok minőség szerint rangsorolva, akár összevonhatóan, többféle formátumban letölthetőek
 - Kapcsolódó lelőhelyek
 - Példány adatok
 - Státusz információk a tagkönyvtárból
- A honosított rekord visszatöltése szükségtelen (az automatizmus végzi)

ODR működés - vázlat

- Kétféle módszer
 - Web felület
 - Nyílt interfész IKR-ek számára
- Párhuzamos működés, amíg minden IKR szállító integrálja az ODR működést
- Földrajzi relevancia beépítése
- Könyvtári preferencia listák
- Elektronikus dokumentum továbbítás
- Olvasó is kezdeményezhessen

Mekkora munka ez?

Nagy feladat, de kezelhető

- Sok a hazai tapasztalat
- Létező szabványok használhatóak
- Létező szoftver komponensek használhatóak

Mekkora munka ez?

- Fejlesztési ütemekre és
- Csomagokra bontható
 - Adatbázis
 - Begyűjtő/betöltő/lekérdező/karbantartó komponensek
 - MOKKA funkciók
 - ODR funkciók stb.
- Gondos tervezés után
 - Akár több szállító és a szolgáltató intézmények is fejleszthetik közösen

Köszönöm a figyelmet!

Kármán László

Monguz – MTA SZTAKI konzorcium
„Innovatív megoldások minden
könyvtárméretre”

<http://www.monguz.hu>

<http://www.hunteka.hu>